

RAFIS ABAZOV

Reference letter to the text of PhD dissertation of A. B. Kenjakulova

"The problem of interpretation of folklore motives in the graphics of Kazakhstan:
the period of independence"

for the degree of Doctor of Philosophy (PhD)
Specialization – 6D041600 - Art History

Ms. A. B. Kenjakulova has been working on his PhD dissertation (Specialization – 6D041600 - Art History) since 2017 under supervision of Professor Dr. D. S. Sharipova, and Dr. Rafis Abazov.

The PhD research presented by Ms. A. B. Kenjakulova can be assessed on the merits of its importance, novelty, research rigorousness and practical applicability. Overall, the dissertation represents an interdisciplinary research, incorporating studies of such areas as education, arts and arts history.

The importance of this dissertation research is that the author investigates an essential and complex theme, which is of importance not only for the Republic of Kazakhstan, but also for many other countries around the world. Ms. A. B. Kenjakulova studies the genesis of folklore motifs and evolution of various schools in the country using comparative approach and examples of the work of modern artists in the Republic of Kazakhstan during the independence period. She analyzes the similarities and differences in the governance of higher education system and assesses the changes over the time in order understand the transformations and recent changes. She applies this analysis to study a particular approach, represented in art history in Kazakhstan and the phenomenon of interpretation of national folklore in the graphics of Kazakhstan, focusing on the relevance and conceptuality of the embodiment of folklore in modern culture.

The novelty of the dissertation research lies in the fact that the author has developed and used a quite new original methodology for analyzing the content of the folklore motifs in the field of arts and graphics. Based on the analysis of these results, the author states that each period discussed in the

MDP PROGRAMME • COLUMBIA UNI • 420 WEST 118TH ST, NY 10027 • USA
PHONE : (646) -327-5353 • FAX : (201) -653-7470
E-MAIL: R.ABAZOV@YAHOO.COM

СМОТРИ
НА ОБОРОТЕ

dissertation work has been characterized by the changes in the thematic focus of the folklore motifs over the time. She also utilizes a novel way of exploring and explaining the folklore motifs putting a special attention to the reflection of graphics in the Republic of Kazakhstan. It should be noted that there are very few scientific works focused on the problems of interpreting folklore thus the dissertation represents a novel detailed study of art history establishing the original interpretation of Kazakh folklore in the modern graphics of Kazakhstan.

The research rigorousness. The author assesses a large volume of literature and primary and secondary publications both in the Kazakh and in Russian languages, various empirical and theoretical researches. The comprehensive theoretical foundations of the study of Kazakh folklore and modern approaches to the perception of folklore motifs in culture allows her to put attention to the definition of a folklore motifs and new approaches to graphic and their impacts on the artistic process in Kazakhstan. She presents a detailed empirical analysis of changes in the artistic process in Kazakhstan, assesses lessons learned from international experience and evaluates various cases that exemplify the modern Kazakh arts. The study is an attempt to cover both the already developed typology of folklore and to give an overview of modern scientific research in this area; analyze the development of world graphics dedicated to folklore, focusing on the current situation; She provides a deep analysis of works devoted to Kazakh folklore, to reveal the dominant ideological and artistic features of the work of these masters and the degree of their influence on the spiritual climate of society; to reveal the meaning of works dedicated to ritual folklore in the context of cultural memory and identify the main trends and features of modern book graphics in Kazakhstan.

The research applicability of this dissertation research is in the author's rigorous study of the applicability of the finding of dissertation. The author examines the evolution of a complex interrelation between the different forms of folklore motifs in Kazakhstan in covering the art studies focusing on the 21st century. It is noteworthy to highlight that the author makes several suggestions for future studies and the ways to improve the implementations of the existing and future research and educational projects in the country, including the development of new studies in the art field in Kazakhstan. The researcher covered in her dissertation research the main purpose of the research work as follows: to conduct a comprehensive and most complete analysis of the features of the artistic embodiment of folklore motives in the modern graphics of Kazakhstan as a new stage in the development of folklore in the national fine arts.

It should be noted that the subject of the research is very complex and requires a comprehensive study, and the author of a great work for the study of the work carried out on this topic. The dissertation research work has been completed by the author independently. The work is based on a sufficient number of legal documents, initial statistical data, examples and calculations. The author also studied a large number of Kazakhstan's publications related to the topic of the research. The author has also analyzed a large number of international publications (mainly in English) and she

came to conclusion: modern book graphics based on folklore motives can be considered in the context of the formation and development of this type of fine art in Kazakhstan in the 20th century. It is a continuous process of assimilating the achievements of the old masters and the continuity of tradition. In modern Kazakhstan, along with the previous leitmotifs of folklore, dominating motives are associated with the reflection of a new historical stage in the development of the country and the protection of Kazakhstan's world of mythological heroes and images.

Ms. A. B. Kenjakulova investigates a very important topic relevant to current global debates on artistic process and higher education development at the national and international levels. However, the summary of the dissertation provides very limited information about the selection process painters of the Soviet era, and about the ways, how Kazakhstan's scholars should utilize international experience and approaches especially in discussing globalization of art, and the emerging impact of global culture on the national arts.

In general, the dissertation research conducted by Ms. A. B. Kenjakulova "The problem of interpretation of folklore motives in the graphics of Kazakhstan: the period of independence" has considerable scientific and practical value and meets the requirements for the PhD dissertation thesis. This work has a relevant interest to all researchers working on similar topics on Kazakhstan and Central Asia.

The author of the thesis has successfully complied the requirements of the dissertation research project and is worthy of the degree of PhD in Philosophy (Specialization 6D051000 – 6D041600 - Art History).

Yours professionally,

Rafis Abazov (PhD)

Adjunct Professor
MDP Programme at Columbia University
New York
USA

РАФИС АБАЗОВ

A. Б. Кенджакулованың докторлық диссертациясы мәтініне пікір

«Қазақстанның сурет өнеріндегі фольклорлық мотивтерді түсіндіру проблемасы: тәуелсіздік кезеңі»

философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін

Мамандандыры - 6D041600 - Өнертану

А.Б.Кенджакулова 2017 жылдан бастап профессор, доктор Д.С.Шарипова мен доктор Рафис Абазовтың жетекшілігімен кандидаттық диссертация (Мамандандыры - 6D041600 - Өнертану) бойынша жұмыс істеуде.

А.Б.Кенджакулова ұсынған кандидаттық зерттеуді маңыздылығы, жаңалығы, зерттеу терендігі және тәжірибеде қолдану түрғысынан бағалауға болады. Жалпы, диссертация білім, өнер және өнер тарихы сияқты салаларды зерттеуді қамтитын пәнаралық зерттеу болып табылады.

Бұл диссертациялық зерттеудің маңыздылығы автордың Қазақстан Республикасы үшін ғана емес, әлемнің көптеген басқа елдері үшін де өзекті болатын елеулі және күрделі тақырыпты зерттейтіндігінде. А.Б. Кенджакулова тәуелсіздік кезеңіндегі Қазақстан Республикасындағы заманауи суретшілер шығармашылығының салыстырмалы тәсілі мен мысалдарын қолдана отырып, елдегі фольклорлы мотивтердің генезисі мен әртүрлі мектептердің эволюциясын зерттейді. Ол жоғары білім беру жүйесін басқарудағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды талдайды және уақыт өткеннен кейін түрленулер мен соңғы өзгерістерді түсіну үшін өзгерістерді бағалайды. Ол фольклордың заманауи мәдениеттегі бейнелеуінің өзектілігі мен тұжырымдамасына назар аудара отырып, бұл талдауды Қазақстанның өнер тануында көрсетілген нақты тәсіл мен ұлттық фольклорды Қазақстан сурет өнерінде түсіндіру құбылысын зерттеуге қолданады.

Диссертациялық зерттеудің жаңалығы автордың сәндік-қолданбалы өнер саласындағы фольклорлық мотивтердің мазмұнын талдаудың мүлдем жаңа өзіндік әдісін жасап, қолданғанында. Осы нәтижелерді талдау негізінде автор диссертациялық жұмыста қарастырылған әр кезең фольклорлық мотивтердің тақырыптық бағдарларының уақыт өте келе өзгеруімен сипатталады. Сондай-ақ, ол Қазақстан Республикасындағы сурет өнерінің көрінісіне аса назар аудара отырып, фольклор мотивтерін зерттеу мен түсіндірудің жаңа тәсілін қолданып отыр. Фольклорды түсіндіру мәселелеріне арналған ғылыми еңбектер өте аз екенін ескеру қажет, сондықтан диссертация - бұл Қазақстанның заманауи сурет өнеріндегі қазақ фольклорының өзіндік интерпретациясын орнықтыратын жаңа егжей-тегжейлі өнертану зерттеуі.

Зерттеу терендігі. Автор әдебиеттің, қазақ және орыс тілдеріндегі алғашқы және қосымша басылымдардың, әртүрлі эмпирикалық және теориялық зерттеулердің үлкен көлемін бағалайды. Қазақ фольклорын зерттеудің кешенді теориялық негіздері және мәдениеттегі фольклорлық мотивтерді қабылдаудың заманауи тәсілдері оған фольклорлық мотивтерді анықтауға және графикадағы жаңа тәсілдерге және олардың Қазақстандағы көркемөнер үрдісіне әсер етуіне назар аударуға мүмкіндік береді. Ол Қазақстандағы көркемөнер үрдісіндегі өзгерістердің эмпирикалық талдауын ұсынады, халықаралық тәжірибeden алған сабактарын бағалайды және заманауи қазақстандық өнерді бейнелейтін әртүрлі жағдайларды талдайды. Зерттеу - бұл фольклордың онсыз да дамыған типологиясын қамту және осы саладағы заманауи ғылыми зерттеулерге шолу жасау; заманауи жағдайға назар аудара отырып, фольклорға арналған әлемдік сурет өнерінің дамуын талдау; қазақ фольклорына арналған шығармаларға терең талдау жүргізу, осы шеберлер шығармашылығының басым идеялық-көркемдік ерекшеліктерін және олардың қоғамның рухани климатына әсер ету дәрежесін анықтау; мәдени жады тұрғысынан ғұрыптық фольклорға арналған шығармалардың мағынасын ашу және Қазақстандағы заманауи кітап сурет өнерінің негізгі тенденциялары мен ерекшеліктерін анықтау әрекеті болып табылады.

Бұл диссертациялық зерттеудің ғылыми қолданылуы автордың диссертациялық тұжырымдардың қолданылуын мұқият зерделеуінде. Автор Қазақстандағы фольклорлық мотивтердің әр түрлі формалары арасындағы күрделі байланыстың эволюциясын 21 ғасырга бағытталған өнер тану тұрғысынан қарастырады. Белгілеп кету керек, автор болашақ зерттеулерді және елдегі қолданыстағы және болашақтағы ғылыми және білім беру жобаларын жүзеге асыруды жақсарту жолдары, оның ішінде Қазақстандағы өнер саласындағы жаңа зерттеулерді дамыту бойынша бірқатар ұсыныс енгізді. Диссертациялық зерттеудегі ғылыми жұмыстың мақсаты автормен былайша сипатталған: ұлттық бейнелеу өнерінде фольклордың дамуындағы жаңа кезең ретінде Қазақстанның заманауи сурет өнеріндегі фольклорлық мотивтердің көркемдік бейнелену ерекшеліктеріне жан-жақты және толық талдау өткізу.

Зерттеу тақырыбы өте күрделі және жан-жақты зерттеуді қажет ететіндігін айта кету керек, автор бұл тақырыпты зерттеу бойынша көп жұмыс жасады. Диссертациялық зерттеуді автор өз бетімен жүргізді. Жұмыс ресми құжаттардың, негізгі статистикалық деректердің, мысалдар мен есептеулердің жеткілікті мөлшеріне негізделген. Автор, сонымен қатар, зерттеу тақырыбына қатысты көптеген қазақстандық басылымдарды зерттеді. Сондай-ақ, автор көптеген халықаралық басылымдарды талдады (негізінен ағылшын тілінде) және келесі тұжырымға келді: фольклорлық мотивтерге негізделген заманауи кітап графикасын 20 ғасырда Қазақстанда бейнелеу өнерінің осы түрінің қалыптасуы мен дамуы тұрғысынан қарастыруға болады. Бұл ескі шеберлердің жетістіктерін және дәстүр сабактастырын сіңірудің үздіксіз үрдісі. Заманауи Қазақстанда фольклордың алдыңғы лейтмотивтерімен қатар, басым мотивтер елдің дамуындағы жаңа тарихи кезеңнің көрінісімен және мифологиялық кейіпкерлер

мен бейнелердің қазақ әлемін қорғаумен байланысты.

А. Б.Кенджакулова ұлттық және халықаралық деңгейдегі көркемөнер үдерісі мен жоғары білім беруді дамыту туралы заманауи әлемдік пікірталастарға қатысты өте өзекті тақырыпты зерттейді. Алайда, диссертацияның аңдатпасында кеңес дәуіріндегі суретшілерді іріктеу рәсімі туралы, сондай-ақ қазақстандық ғалымдардың халықаралық тәжірибе мен тәсілдерді қалай қолдану керектігі туралы, әсіресе өнердің жаһандануы және әлемдік мәдениеттің ұлттық өнерге қалыптасып келе жатқан әсері туралы талқылау кезінде өте шектеулі ақпарат береді.

Жалпы, Кенджакулова А.Б. өткізген «Қазақстан сурет өнеріндегі фольклорлық мотивтерді түсіндіру мәселесі: тәуелсіздік кезеңі» диссертациялық зерттеуі ғылыми және тәжірибелік құндылыққа ие және докторлық диссертацияларға қойылатын талаптарға сәйкес келеді. Бұл жұмыс Қазақстан мен Орталық Азия бойынша ұқсас тақырыптармен айналысатын барлық зерттеушілер үшін өзекті болады.

Диссертация авторы диссертациялық зерттеу жобасының талаптарын сәтті орындағы және философия докторы дәрежесіне лайық (6D051000 - 6D041600 мамандығы - Өнертану).

Күрметпен,
/қолы/
Мөртабан: SIPA/Колумбия университеті
420 West 118th Street
New York NY 10027
АҚШ/

Рафис Абазов (Философия докторы)
Адъюнкт-профессор
Колумбия университетінің MDP бағдарламасы
Нью-Йорк
АҚШ

РАФИС АБАЗОВ

Отзыв к тексту докторской диссертации А. Б. Кенжакуловой

«Проблема интерпретации фольклорных мотивов в графике Казахстана:
период независимости»

на соискание степени доктора философии (PhD)

Специализация - 6D041600 - Искусствознание

А. Б. Кенджакулова работает над кандидатской диссертацией (Специализация - 6D041600 - Искусствознание) с 2017 года под руководством профессора, доктора Д.С Шариповой и доктора Рафиса Абазова.

Представленное А. Б. Кенджакуловой кандидатское исследование можно оценить по значимости, новизне, глубине исследования и практической применимости. В целом, диссертация представляет собой междисциплинарное исследование, включающее изучение таких областей, как образование, искусство и история искусств.

Важность данного диссертационного исследования заключается в том, что автор исследует важную и сложную тему, которая имеет значение не только для Республики Казахстан, но и для многих других стран мира. А.Б. Кенджакулова изучает генезис фольклорных мотивов и эволюцию различных школ в стране, используя сравнительный подход и примеры творчества современных художников в Республике Казахстан в период независимости. Она анализирует сходства и различия в управлении системой высшего образования и оценивает изменения с течением времени, чтобы понять трансформации и последние изменения. Она применяет этот анализ для изучения конкретного подхода, представленного в искусствознании Казахстана и феномена интерпретации национального фольклора в графике Казахстана, фокусируясь на актуальности и концептуальности воплощения фольклора в современной культуре.

Новизна диссертационного исследования заключается в том, что автором разработана и использована совершенно новая оригинальная методика анализа содержания фольклорных мотивов в области декоративно-прикладного искусства. На основе анализа этих результатов автор констатирует, что каждый период, рассмотренный в диссертационной работе, характеризуется изменением тематической направленности фольклорных мотивов с течением времени. Она также использует новый способ изучения и объяснения фольклорных мотивов, уделяя особое внимание отражению графики в Республике Казахстан. Следует отметить, что научных работ, посвященных проблемам интерпретации фольклора, очень мало, поэтому диссертация представляет собой новое подробное искусствоведческое исследование, устанавливающее оригинальную интерпретацию казахского фольклора в современной графике Казахстана.

Глубина исследования. Автор оценивает большой объем литературы, первичных и вторичных публикаций как на казахском, так и на русском языках, различные эмпирические и теоретические исследования. Комплексные теоретические основы изучения казахского фольклора и современные подходы к восприятию фольклорных мотивов в культуре позволяют ей уделить внимание определению фольклорного мотива и новым подходам к графике и их влиянию на художественный процесс в Казахстане. Она представляет подробный эмпирический анализ изменений в художественном процессе в Казахстане, оценивает уроки, извлеченные из международного опыта, и анализирует различные случаи, иллюстрирующие современное казахстанское искусство. Исследование представляет собой попытку охватить как уже разработанную типологию фольклора, так и дать обзор современных научных исследований в этой области; проанализировать развитие мировой графики, посвященной фольклору, акцентируя внимание на современной ситуации; провести глубокий анализ произведений, посвященных казахскому фольклору, выявить доминирующие идеально-художественные особенности творчества этих мастеров и степень их влияния на духовный климат общества; раскрыть значение произведений, посвященных обрядовому фольклору, в контексте культурной памяти и определить основные тенденции и особенности современной книжной графики Казахстана.

Научная применимость данного диссертационного исследования заключается в тщательном изучении автором применимости выводов диссертации. Автор рассматривает эволюцию сложной взаимосвязи между различными формами фольклорных мотивов в Казахстане в свете искусствознания, ориентированного на 21 век. Следует отметить, что автор вносит ряд предложений по дальнейшим исследованиям и путям улучшения реализации существующих и будущих исследовательских и образовательных проектов в стране, включая развитие новых исследований в области искусства в Казахстане. Цель научной работы в диссертационном исследовании описана автором следующим образом: провести всесторонний и наиболее полный анализ особенностей художественного воплощения фольклорных мотивов в современной графике Казахстана как нового этапа в развитии фольклора в национальном изобразительном искусстве.

Следует отметить, что тема исследования очень сложная и требует всестороннего изучения, и автором проделана огромная работа по изучению данной темы. Диссертационное исследование выполнено автором самостоятельно. Работа основана на достаточном количестве официальных документов, исходных статистических данных, примеров и расчетов. Также автором изучено большое количество казахстанских публикаций, связанных с темой исследования. Автором также проанализировано большое количество международных публикаций (в основном на английском языке) и сделан вывод: современная книжная графика, основанная на фольклорных мотивах, может рассматриваться в контексте становления и развития этого вида изобразительного искусства в Казахстане в 20 веке. Это непрерывный процесс

усвоения достижений старых мастеров и преемственности традиций. В современном Казахстане, наряду с прежними лейтмотивами фольклора, доминирующие мотивы связаны с отражением нового исторического этапа в развитии страны и защитой казахстанского мира мифологических героев и образов.

А. Б. Кенджакулова исследует очень важную тему, актуальную для современных глобальных дебатов о художественном процессе и развитии высшего образования на национальном и международном уровнях. Однако в аннотации к диссертации представлена очень ограниченная информация о процессе отбора художников советской эпохи, а также о том, как казахстанские ученые должны использовать международный опыт и подходы, особенно при обсуждении глобализации искусства и возникающего влияния мировой культуры на национальное искусство.

В целом, проведенное диссертационное исследование Кенджакуловой А.Б. «Проблема интерпретации фольклорных мотивов в графике Казахстана: период независимости» имеет значительную научную и практическую ценность и соответствует требованиям, предъявляемым к докторским диссертациям. Данная работа представляет интерес для всех исследователей, занимающихся подобными темами по Казахстану и Центральной Азии.

Автор диссертации успешно выполнил требования диссертационного исследовательского проекта и достоин степени доктора философии (специализация 6D051000 - 6D041600 - Искусствознание).

С уважением,
/подпись/
/Штамп: SIPA/Колумбийский университет
420 West 118th Street
New York NY 10027
США/

Рафис Абазов (Доктор философии)
Адъюнкт-профессор
MDP Программа Колумбийский университет
Нью-Йорк
США

Перевод документа с английского на русский и казахский язык выполнен переводчиком Аксеновой Мариной Владиславовной двадцать первого мая две тысячи двадцать первого года, город Алматы, Республика Казахстан.

Құжаттың ағылшын тілінен орыс және қазақ тіліне аудармасын жасаған аудармашы Аксенова Марина Владиславовна, екі мың жылғы бірінші жылғы жиырмада бірінші мамыр, Алматы қаласы, Қазақстан Республикасы.

Аксенова Марина Владиславовна
Подпись/колы

Город Алматы, Республика Казахстан, двадцать первое мая две тысячи двадцать первый год.

Я, Бекжанова Алма Кенесбаевна, нотариус города Алматы, действующая на основании лицензии № 0000016, выданной 25.04.1998 года Министерством Юстиции РК, свидетельствую подлинность подписи, сделанной переводчиком Аксеновой Мариной Владиславовной, выполнившей данный перевод. Личность подписавшего документ установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Алматы қаласы, Қазақстан Республикасы, екі мың жиырмада бірінші жылғы жиырмада бірінші мамыр.

Мен, Бекжанова Алма Кенесбаевна, Қазақстан Республикасының Әділет Министрлігі 25.04.1998 жылы берген № 0000016 мемлекеттік лицензияның негізінде әрекет ететін Алматы қаласының нотариусы, осы аударманы жасаған аудармашы Аксенова Марина Владиславовна қойған қолтаңбаның шындығын күэландырамын. Құжатқа қол қояшының жеке басы анықталды, іс-әрекетке қабілеті мен өкілдегітері тексерілді.

Зарегистрировано в реестре за № Лізілімде тіркелген №.
Взыскано/ Өндірілген: 1480
Печать нотариуса/ Нотариустың мери
(подпись/колы)

